

prima instanță: Gh.Gorun

(Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău)

dosarul nr. 2rac-356/15

instanța de apel: A.Panov, A.Minciuna, M.Moraru

(Curtea de Apel Chișinău)

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Dacia-Grup" către Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni privind constituirea servituții și încasarea venitului ratat,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 10 iunie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni, în prezent Întreprinderea cu Capital Străin "Gas Natural Fenosa", fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 02 august 2013,

c o n s t a ț ă :

La 11 ianuarie 2013, reclamantul Societatea cu Răspundere Limitată „Dacia grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin "Gas Natural Fenosa", solicitînd constituirea servituții Întreprinderii cu Capital Străin "Gas Natural Fenosa" Societatea pe Acțiuni pentru suprafața de 70 m², situată pe adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia, 35, care aparține cu drept de proprietate Societății cu Răspundere Limitată „Dacia-grup” cu înregistrarea acestora la Oficiul Cadastral Teritorial, încasarea din contul Întreprinderii cu Capital Străin "Gas Natural Fenosa" Societatea pe Acțiuni în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Dacia-grup” prejudiciul material sub forma venitului ratat în mărime de 321 849 lei.

În motivarea acțiunii sale, reclamantul a indicat că imobilul a cărui servitute se solicită este situat mun.Chișinău, bd. Dacia, 35, cu suprafața totală de 3725,2 m², care aparține cu drept de proprietate privată SRL „Dacia-Grup” și este înregistrat la OCT Chișinău cu nr.cadastral 0100110.139.01.004 din 26.02.2003. Menționează reclamantul, că din suprafața totală, 70 m.p. sunt ocupate de către ÎCS „Gas Natural Fenosa” S.A. (este instalată stația de transformare PT-931), fără a exista un acord prealabil privitor la exercitarea dreptului de folosință. Remarcă reclamantul că,

încercările de a soluționa prealabil litigiul nu au dat nici un rezultat. Toate aceste motive a determinat SRL "Dacia-Grup" de a-și apăra drepturile pe cale judiciară.

Menționează reclamantul, că conform Legii 124/23.12.2009 cu privire la energia electrică se prevede, că titularul de licență este obligat să repare proprietarului de teren pagubele cauzate prin efectuarea construcției și exploatării obiectivelor sistemului electroenergetic.

Consideră reclamantul că, în baza prevederilor art.14, art.1398 Cod civil, SRL "Dacia- Grup" are dreptul legal la repararea prejudiciului sub forma venitului ratat, adică venitul care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea ÎCS „Gas Natural Fenosa” SA în împrejurări normale, adică în cazul constituirii unei servituții cu înregistrarea dreptului respectiv la OCT.

Susține reclamantul că, în conformitate cu art. 6 alin. 7 din Legea nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energetică, întreprinderile energetice care prestează servicii publice au drept de servitute asupra terenurilor, indiferent de tipul de proprietate, pentru efectuarea de lucrări de marcare, de construcție a obiectivelor, de deservire profilactică a utilajului, de reparare a rețelelor electrice, conductelor termice și de gaze naturale, instalațiilor electrotehnice și utilajului gazifere, folosind tehnica respectivă, în conformitate cu pct. 12 din Anexa nr. 1 la Legea cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electro energetic, toate instalațiile ce aparțineau „RED Chișinău” SA (rețelele electrice, cablurile, substațiile și transformatoarele societății), la momentul adoptării respectivei legi, erau localizate pe terenuri protejate de servitute.

Menționează reclamantul că, utilajul electric ce aparține pârîtului și amplasat în încăperea imobilului nr.35 bd. Dacia, mun. Chișinău, constituite substație (transformator) de tip construcție, iar din momentul proiectării și construirii imobilului, încăperea respectivă a fost destinată special pentru montarea acestui transformator, deoarece imobilul și rețelele electrice erau proprietate publică, fiind, dreptul întreprinderii de distribuție a energiei electrice de a beneficia de spațiul în litigiu s-a constituit prin destinația dată de proprietarul imobilului în momentul construcției lui, fiind constituită în așa mod ca o servitute legală.

Indică, reclamantul că dreptul ÎCS „Gas Union Fenosa” SA asupra acestui spațiu pe care legea îl numește drept de servitute, s-a constituit anterior dobîndirii imobilului de către SRL „Dacia –Grup”. Prin urmare SRL „Dacia- Grup”, nu putea să procure de la fostul proprietar mai mult decît acesta avea, cu alte cuvinte, SRL „Dacia- Grup” a devenit proprietar al imobilului în cauză cu sarcina deja constituită, și urmează să o respecte în forma în care a dobîndit-o.

Solicită reclamantul constituirea servituții ÎCS „Gas Union Fenosa” SA pentru suprafața de 70 m.p, situată pe adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia 35, care

aparține cu drept de proprietate SRL „Dacia-Grup” cu înregistrarea mențiunii la oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, încasarea din contul ÎCS „Gas Union Fenosa” SA în beneficiul SRL „Dacia -Grup” a prejudiciului material sub forma venitului ratat în mărime de 321 849 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 02 august 2013, acțiunea a fost admisă.

S-a constituit servitutea ÎCS „Gas Union Fenosa” SA pentru suprafața de 70 m², situată pe adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia 35, care aparține cu drept de proprietate SRL „Dacia -Grup”, cu înregistrarea mențiunii la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

S-a încasat din contul ÎCS „Gas Union Fenosa” SA în beneficiul SRL „Dacia-Grup” prejudiciul material în mărime de 321 849 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 9655,47 lei, iar în total suma de 331504, 47 lei.

Invocînd ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, la data de 09 august 2013, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 02 august 2013, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2015 s-a respins apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, în prezent ÎCS „Gas Natural Fenosa”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 august 2013.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, conform art. 428 CC, servitutea este sarcina care grevează un imobil (terenul aservit) pentru uzul sau utilitatea imobilului unui alt proprietar (terenul dominant). Utilitatea poate consta în sporirea confortului terenul, dominant ori poate rezulta din destinația lui economică. Obligația de a face ceva poate fi conexată la o servitute și impusă proprietarului terenului aservit. Această obligație este accesorie servituții și nu poate fi stipulată decît în favoarea sau pentru exploatarea imobilului.

Totodată, potrivit art.431 CC, servitutea poate fi constituită prin destinația stabilită de proprietar, prin acte juridice ori prin uzucapiune. Actul juridic prin care se constituie servitutea se încheie în formă autentică. Servitutea constituită prin acte juridice este opozabilă după înscriere în registrul bunurilor imobile. Astfel, instanța de apel apreciază drept critic afirmațiile reprezentantului pîrîtului, precum că în conformitate cu pct. 12 din Anexa nr. 1 la Legea cu privire la proiectul individual de privatizare a întreprinderilor din sectorul electroenergetic, toate instalațiile ce aparțineau, „RE Chișinău” SA (rețelele electrice, cablurile, substanțele și transformatoarele societății) la momentul adoptării Legii nr. 1525-XII din 19.02.1998 cu privire la energetică, erau localizate pe terenurile protejate de servitute.

Instanța de apel a invocat că este neîntemeiat și argumentul apelantului, precum că SRL „Dacia –Grup” nu putea să procure de la fostul proprietar mai mult decât acesta avea, adică reclamantul a devenit proprietar al imobilului în cauză cu sarcina deja constituită, și urmează să o respecte în forma care a dobândit-o, adică gratuit, prin destinația stabilită de proprietar.

Din materialele cauzei rezultă că un litigiu similar, cu participarea acelorași părți și cu cerințe similare a fost deja obiect de studiu în instanțele judecătorești naționale, fapt confirmat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11.12.2008 (f.d.34), prin care a stabilit cu certitudine faptul existenței dreptului de proprietate a SRL „Dacia-Grup” asupra bunului aflat în litigiu și faptului că apelantul pe dosar se folosea cu rea credință de proprietatea firmei în cauză, fără să achite careva contribuții proprietarului pentru folosirea proprietății acestuia, astfel fiind încasat de la ÎCS „RED Union Fenosa” în beneficiul SRL „Dacia -Grup” suma de 224 280 lei cu titlu de despăgubiri.

Art.429 alin. (1,2) CC, prevede că la realizarea servituții, persoana împuternicită trebuie să respecte interesele proprietarului terenului aservit. Proprietarul terenului dominant poate fi obligat să plătească, la anumite perioade, o recompensă (despăgubire) proprietarului terenului aservit.

Potrivit art. 22 alin. (4), din Legea nr. 124/23.12.2009 cu privire la energia electrică, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute în prezenta lege și să plătească proprietarului de teren sau de alte bunuri, proprietate privată, despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor.

La 10 iulie 2015, Întreprinderea cu Capital Străin ”Red Union Fenosa” Societatea pe Acțiuni a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel cât și prima instanță, nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai mult ca atât se invocă în recurs că, spațiul în care este montat instalația electrică, nu are statut de încăpere comercială, iar suma pretinsă ca pentru un ”spațiu comercial” cu titlu de venit neobținut nu a fost dovedit.

Pretenția intimatei, despre încasarea venitului ratat, are la bază o probă îndoielnică și nepertinentă, care a fost pusă la baza hotărârii instanței de judecată.

Nota prezentată de către intimată în susținerea pretenției sale de 321 489 lei, cu titlu de venit ratat, nu poate fi pusă la fundamentul hotărârii, întrucât; aceasta s-a făcut

în afara procesului judiciar intentat, instanței de judecată nu i-a prezentat eventual demersul adresat acestei instituții; caracterul acesteia este informativ, nu s-a cercetat nemijlocit acest spațiu tehnic; se referă la spațiu comercial, ci nu la unul tehnic, destinat exploatarea rețelilor ingineresti; nu este indicată metodologia de determinare a costului unui m.p.

În corespundere cu art. 267, 271, 272 Cod Civil, intimata a omis și termenul de prescripție stabilit de lege, iar pe cale de consecință pretenția este tardivă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societatea pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru